Krwawienia w anestezjologii – Warszawa, 4 marzec 2017

Bleeding in anesthesia – Warsaw, 4 March 2017

Elżbieta Tarczoń

Zakład Analityki Lekarskiej, 5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Krakowie

AUTOR DO KORESPONDENCJI:

Elżbieta Tarczoń

Zakład Analityki Lekarskiej

5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Krakowie

ul. Wrocławska 1-3, 30-901 Kraków

e-mail: et-elzbieta@wp.pl

STRESZCZENIE

KRWAWIENIA W ANESTEZJOLOGII – WARSZAWA, 4 MARZEC 2017

W dniu 4 marca 2017 roku w Warszawie odbyła się IV Konferencja Edukacyjna „Zaburzenia krzepnięcia w praktyce na podstawie przypadków klinicznych”. Tematem przewodnim spotkania był „Pacjent na lekach przeciwkrzepliwych i przeciwplateletowych w sytuacji zabiegu operacyjnego”. Na konferencji prezentowano najnowszą wiedzę na temat wpływu leków przeciwkrzepliwych i przeciwplateletowych u pacjentów w okresie okołoperacyjnym. Przedstawiono praktyczne wskazówki na temat leczenia chorych, w oparciu o przypadki kliniczne. Konferencja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony przedstawicieli zawodów medycznych z całej Polski.

Słowa kluczowe:

krwawienia, pacjent, leki przeciwkrzepliwie, zabieg chirurgiczny, anestezjologia

ABSTRACT

BLEEDING IN ANESTHESIA – WARSAW, 4 MARCH 2017

On the 4th March, 2017 in Warsaw, the 4th Educational Conference “Clotting Disorders in Practice based on Clinical Cases” took place. The topic of the meeting was “Patient on anticoagulants and antiplatelet agents in case of surgical procedure”. At the conference, the latest knowledge on the effects of anticoagulants and antiplatelet agents in patients during perioperative period was presented. A practical guidance on treating patients based on clinical cases was demonstrated. The conference was very popular among representatives of medical professions from all over Poland.

Key words:

bleeding, patient, anticoagulants, surgical procedure, Anaesthesiology

W dniu 4 marca 2017 roku w Warszawie odbyła się IV Konferencja Edukacyjna: „Zaburzenia krzepnięcia w praktyce na podstawie przypadków klinicznych”. Tematem przewodnim spotkania był „Pacjent na lekach przeciwkrzepliwych i przeciwplateletowych w sytuacji zabiegu operacyjnego”. Patronat nad konferencją objął Konsultant Krajowy w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu – Prof. dr hab. n. med. Jarosław Czubak oraz Konsultant Krajowy w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii – Prof. dr hab. n. med. Radosław Owczuk. Organizatorami konferencji byli: Sekcja Płynoterapii i Hemostazy Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Zakład Nauczania Anestezjologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny oraz Konsultant Krajowy w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu – Prof. dr hab. n. med. Jarosław Czubak. Sponsorami Konferencji były firmy Bio Pharma, Bayer, Octapharma, CSL Behring oraz Fresenius-Kabi. Celem konferencji było zaprezentowanie najnowszej wiedzy na temat wpływu leków przeciwkrzepliwych i przeciwplateletowych u pacjentów w okresie

okołoperacyjnym, jak również praktycznych wskazówek dotyczących leczenia chorych, w oparciu o prezentowane przypadki. Spotkanie podzielono na kilka sesji: prelekcje wprowadzające, prezentacje przypadków klinicznych oraz podsumowanie konferencji. Z pierwszą prelekcją wystąpił dr hab. n. med. Maciej Kostrubiec z Kliniki Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo-Zatorowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Przedstawił prezentację „Wskazania do terapii przeciwplateletowej i przeciwkrzepliwiej – punkt widzenia kardiologa”. W kolejnym wystąpieniu dr hab. n. med. Rafał Drwiła – Ordynator Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w szpitalu im. Jana Pawła II w Krakowie wygłosił prelekcję „Pacjent na lekach przeciwplateletowych w aspekcie zabiegu operacyjnego”. Kolejna prelekcja, którą przygotował dr n. med. Dariusz Kosson z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego dotyczyła postępowania w okresie okołoperacyjnym u pacjentów leczonych heparyną. Autor zaprezentował wykład „Heparyny w okresie okołoperacyjnym”.

W kolejnym wystąpieniu dr hab. n. med. Łukasz Krzych z Oddziału Klinicznego Kardioanestezji Śląskiego Uniwersytetu Medycznego zaprezentował referat „Leki przeciwkrzepliwe z grupy antywitamin K”. Z kolejnym wykładem zatytułowanym „Nowoczesne leki przeciwkrzepliwe” wystąpiła dr n. med. Elżbieta Nowacka. Autorka w szczególności prezentowała informacje na temat krwawień u pacjentów leczonych nowymi doustnymi antykoagulantami (NOAC – *non-vitamin K antagonist oral anticoagulants*).

Odrębną część panelu tematycznego konferencji stanowiły wystąpienia poświęcone analizie różnych przypadków klinicznych. Po krótkiej przerwie swoje wystąpienie rozpoczął dr hab. n. med. Wojciech Dąbrowski – Kierownik Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 4 w Lublinie. Autor przybliżył wiedzę na temat „Wstrząs krwotoczny u chorego z indukowaną zabiegiem hemofilią”. Z kolejnym wykładem zatytułowanym „Pacjent po zabiegu kardiochirurgicznym” wystąpiła prof. dr hab. n. med. Ewa Kucewicz – Czech kierująca oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii z Nadzorem Kardiologicznym w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 7 Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Kolejna prelekcja „Ostry brzuch”, którą przygotowała dr n. med. Małgorzata Mikaszewska-Sokolewicz z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego dotyczyła

postępowania okołooperacyjnego u pacjentki z objawami otrzewnowymi leczonej przewlekłe lekami z grupy antagonistów witaminy K. Kolejnym punktem konferencji było wystąpienie dr n. med. Joanny Trzeszczanowicz, która zaprezentowała wykład „Im większa wiedza tym mniejsze ego”. W kolejnym wystąpieniu miała miejsce prezentacja autorstwa dr n. med. Agaty Kąckiej i dr n. med. Mariusza Piotrowskiego. Referaty „Endowaskularny zabieg na aorcie brzusznej u chorego przyjmującego leki przeciwplatekcyjne”, „Krwawienie wewnątrzczaszkowe u pacjenta przyjmującego Xalerto” oraz „Leczenie przeciwkrzepliwe u pacjenta poddanego udrożnieniu naczyń kończyny dolnej” przedstawiła dr n. med. Agata Kącka. W kolejnym panelu konferencji bardzo interesujący wykład wygłosił dr hab. n. med. Wojciech Dąbrowski. W swoim wystąpieniu, „Co się dzieje z wodą ustrojową po masowych krwotokach?” omówił istotny problem uzupełniania utraty płynów powstałych na skutek masowej utraty krwi. Zwrócił szczególną uwagę na działanie krystaloidów zwłaszcza 0,9% NaCl. Ostatnim punktem tego spotkania było wystąpienie dr n. med. Elżbiety Nowackiej, w którym zamieściła zapowiedź wytycznych *European Society of Anaesthesiology* (ESA) dotyczących profilaktyki powikłań zakrzepowo-zatorowych oraz dokonała podsumowania konferencji. Konferencja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony przedstawicieli zawodów medycznych z całej Polski. W wygłaszanych referatach wszyscy znaleźli wiele ciekawej wiedzy, która zapewne będzie pomocna w dalszej pracy zawodowej.

Praca przyjęta do druku: 06.03.2017

Praca zaakceptowana do druku: 14.03.2017